

Podsumowanie etapu M4

Obserwacje i doświadczenia wyniesione z zastosowania koncepcji profilowania i mentoringu

W fazie M4 projektu dwa uniwersytety zdecydowały się na wypróbowanie filtra umiejętności w czasie roku akademickiego – Uniwersytet Panoński i Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu. Studenci uczęszczający na kursy pod patronatem LELLE mieli także szansę na udział w coachingu. Poniżej znajdują się rezultaty działań przeprowadzonych w czasie tych dwóch semestrów.

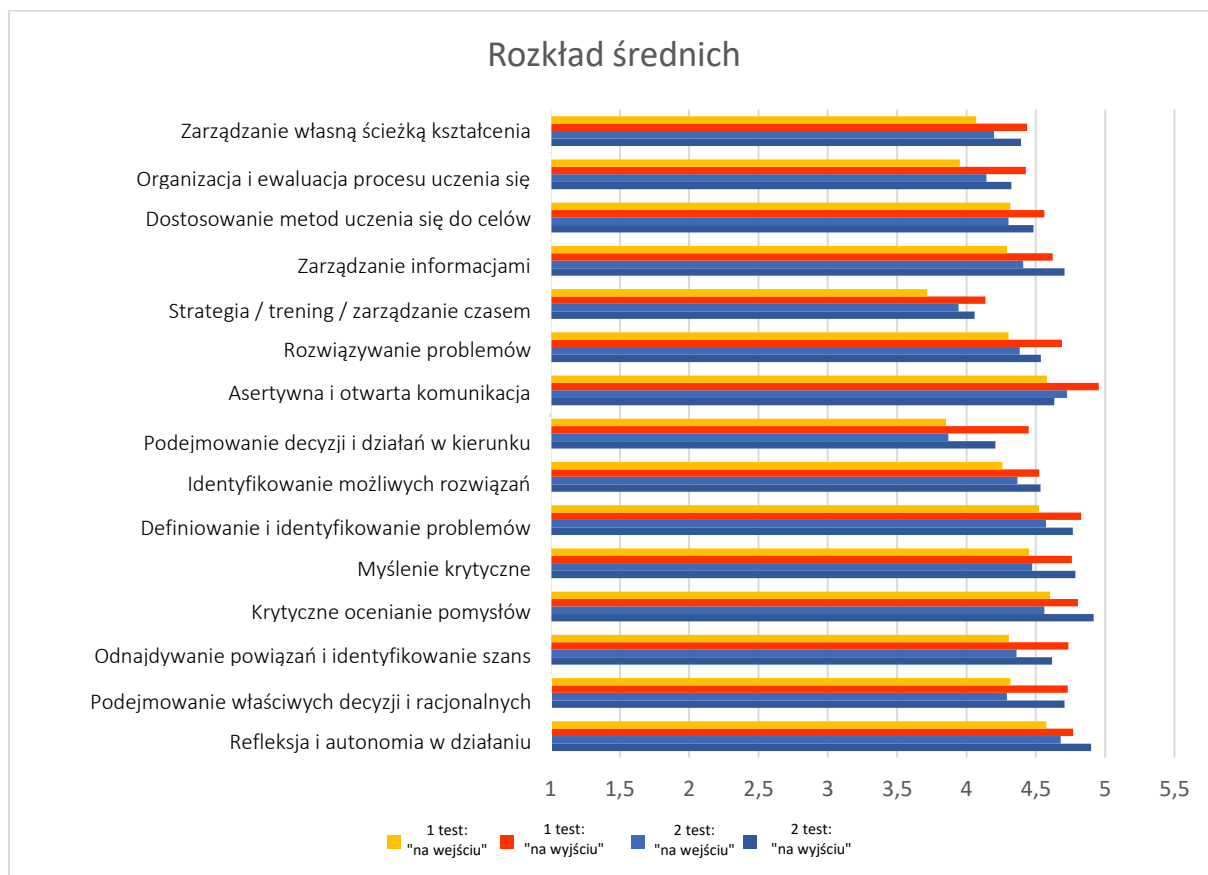
1. Uniwersytet Panoński

Rezultaty badań

Na Uniwersytecie Panońskim filtr umiejętności został wykorzystany w czasie dwóch semestrów roku akademickiego 2016/2017.

W pierwszym semestrze zdecydowaliśmy się na wybór jednego kursu („Komunikacja w biznesie”) złożonego z pięciu modułów, gdzie każdemu z modułów dedykowany był oddzielny wykład. Pierwszy test „na wejściu” został przeprowadzony na początku modułów praktycznych, w październiku 2016. Pierwszy test „na wyjściu” został przeprowadzony po zakończeniu wszystkich modułów, w styczniu 2017. Do badanej próby należeli studenci pierwszego roku, a kwestionariusz łącznie wypełniły 54 osoby.

W drugim semestrze zdecydowaliśmy się na odmienne podejście. Wybraliśmy trzy kursy, na które uczęszczali studenci 2 lub 3 roku: „Odpowiedzialność biznesu”, „Zarządzanie w hotelarstwie” i „Zarządzanie agencją turystyczną”. Drugi test „na wejściu” przeprowadziliśmy na początku semestru w lutym 2017, a drugi test „na wyjściu” odbył się na koniec semestru w czerwcu 2017. W badaniu wzięło udział 65 studentów.

Grafika nr 1: Rozkład średnich uzyskany w wyniku zastosowania filtra umiejętności wśród studentów Uniwersytetu Panońskiego

Doświadczenia wyniesione z badania i napotkane ograniczenia

Jak można zauważyć na powyższym wykresie, filtr umiejętności napotyka na znaczne ograniczenia, które mogą wynikać z faktu, że przeciętny student nie zawsze wie jak się ocenić lub może dokładnie nie wiedzieć co zawiera się w poszczególnych umiejętnościach. Sam kwestionariusz zawiera opisy zachowań, które ułatwiają jego wypełnienie, ale postrzeganie zachowań może się różnić w zależności od osobistego doświadczenia i samowiedzy. W czasie spotkań ze studentami spotkaliśmy się z opiniami, że objaśnienia dotyczące umiejętności i ich "zawartości" w znacznym stopniu pomogły im w lepszym zrozumieniu własnych zachowań.

2015-1-HU01-KA203-013619

Był to jeden z powodów dla których zdecydowaliśmy się w projekcie uznać zarządzanie własnym procesem uczenia się za jedną z umiejętności - wiedzieliśmy, że jest ona kluczowa dla studentów .

W przypadku asertywnej komunikacji, mały spadek odnotowany w czasie drugiego testu „na wyjściu” może być wytłumaczony poprzez bardziej dogłębne zrozumienie tej umiejętności. Jest to również dobry przykład działania „efektu sufitu” – mając niewielki wgląd w swoje własne zachowania studenci zawyżają swoje oceny. Jednak po przedstawieniu bardziej szczegółowych informacji na temat tego jakie umiejętności będą oceniane, drugie badanie przynosi bardziej trafne wyniki. Dowiedzieliśmy się tego w trakcie trwania procesu, dlatego chcąc w dalszym ciągu używać filtra umiejętności musieliśmy się najpierw upewnić, że studenci posiadają adekwatną wiedzę na temat tego co mierzymy.

Zaproponowaliśmy studentom coaching z wykorzystaniem ich portfolio, a także użyliśmy kwestionariuszy oceniania umiejętności w czasie testowania narzędzia i ewaluacji, dzięki czemu studenci mieli szansę zrozumienia jak wyglądał ich rozwój pod kątem badanych obszarów w czasie całego semestru. Wyniesione doświadczenia przyniosły wiele owocnych rezultatów – studenci wspominali, że bardziej angażują się w proces uczenia się, a poziom zadowolenia z uczestnictwa w kursach LELLE był wyższy niż w przypadku innych kursach organizowanych na ich uczelni. Osoby, które wzięły udział w coachingu były jeszcze bardziej zmotywowane do tego, aby dowiedzieć się więcej na własny temat i bardziej skłonne do świadomej refleksji na temat rozwoju swoich umiejętności, w tym kompetencji uczenia się.

2. Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

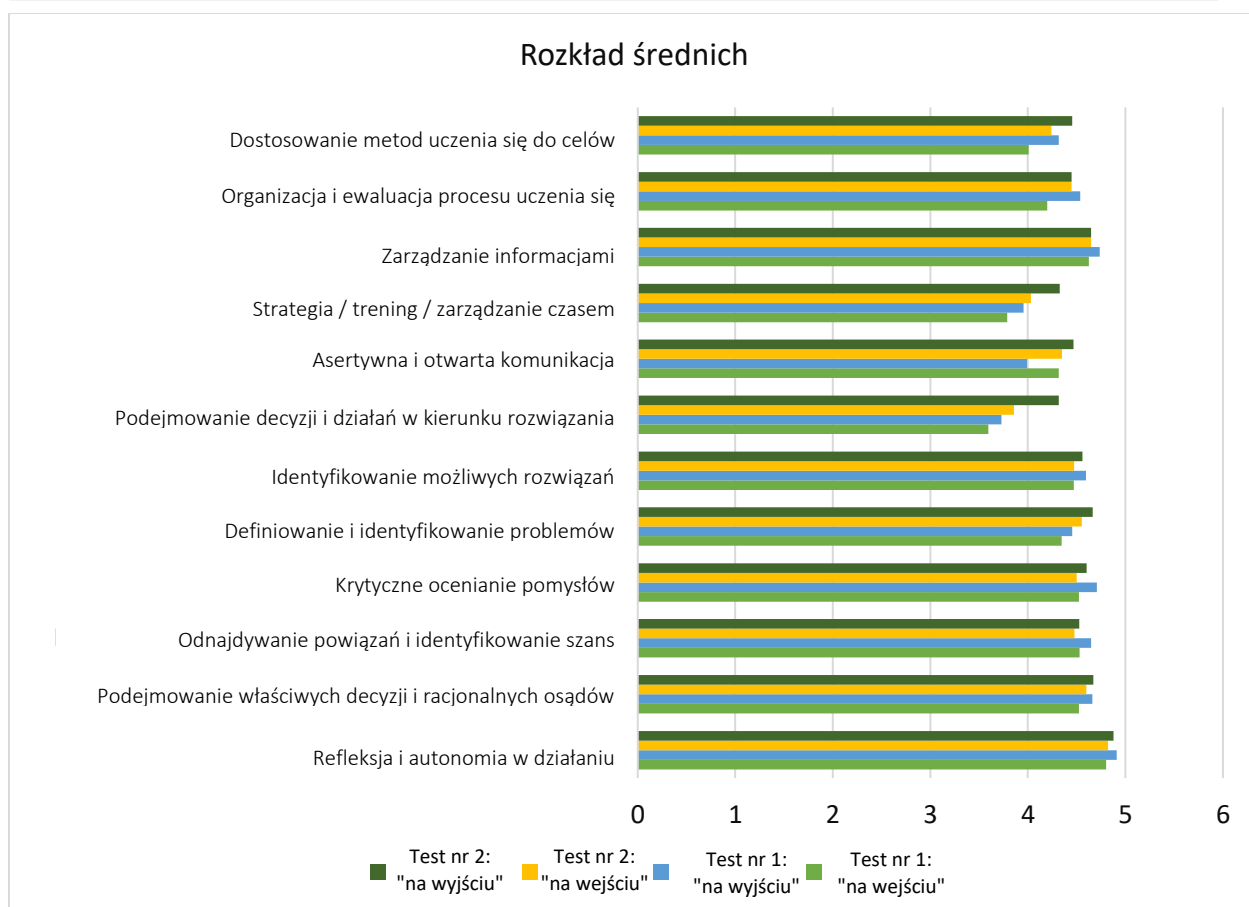
Rezultaty badań

W przypadku Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu (UEK) filtr umiejętności został zastosowany w trakcie dwóch semestrów roku akademickiego 2016/2017.

W pierwszym semestrze z aktywności pod patronatem LELLE skorzystały 34 osoby – studenci na kierunku Logistyka, Zarządzanie, a także członkowie koła naukowego Design Thinking. Studenci znajdowali się na 2 i 3 roku studiów. Angażowali się oni w różne aktywności, które miały na celu doskonalenie ich umiejętności krytycznego myślenia oraz rozwiązywania problemów (a które to zostały włączone do ich programów kształcenia). W drugim semestrze zdecydowaliśmy się na odmienne podejście. Do projektu zaprosiliśmy studentów z różnych kierunków, dzięki czemu udało nam się zebrać dane z 56 uzupełnionych kwestionariuszy. Następnie studenci wzięli udział w 2-godzinnych warsztatach rozwijających umiejętność zarządzania własnym procesem uczenia się.

Chcielibyśmy podkreślić, że w aktywnościach nakierowanych na wdrażanie ćwiczeń rozwijających 3 kluczowe kompetencje wzięło znacznie więcej studentów niż wynikałoby to z poniższego wykresu. Poniższe statystyki dotyczą wyłącznie studentów, którzy skorzystali z filtra umiejętności.

2015-1-HU01-KA203-013619

Wykres nr 2: Rozkład średnich uzyskany w wyniku zastosowania filtra umiejętności wśród studentów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

Obserwacje i napotkane ograniczenia

Spojrzenie na odpowiedzi studentów udzielone w czasie dwóch semestrów (wykres nr 2) prowadzą do wniosku, że po przeprowadzeniu aktywności w ramach projektu LELLE odnotowano wzrost poziomu wszystkich umiejętności. Polscy studenci byli świadomi, że ćwiczenia w których brali udział są testowane i że mogą zostać włączone do programów nauczania, jeśli okażą się skuteczne. Niewykluczone, że studenci chcieli sprawić, aby podstawy programowe na studiach stały się bardziej interesujące i przez to modyfikowali swoje odpowiedzi, aby projekt osiągnął korzystniejsze oceny. Taką opinią podzielił się jeden ze studentów, chociaż przedmiotem badania nie było gromadzenie danych jakościowych.

2015-1-HU01-KA203-013619

Chcielibyśmy podkreślić, że wielu studentów wypełniało kwestionariusz w pośpiechu (w czasie pierwszego semestru 28 z 34 studentów potrzebowało mniej niż 10 minut, aby odpowiedzieć na wszystkie z 48 pytań i przeczytać całą stronę zawierającą informacje wprowadzające nt. badania). Kiedy zapytani o swoje odpowiedzi, niektórzy ze studentów stwierdzili, że przedstawiona skala nie zawsze była dla nich jasna – np. mieli trudności z opisaniem różnicy pomiędzy 4 a 5 stopniem poszczególnych pytań. Dla większości studentów pytania były zbyt złożone, a czas trwania całego badania zbyt długi. Dlatego istnieje prawdopodobieństwo, że studenci udzielali losowych odpowiedzi na zamieszczone w kwestionariuszu pytania (zwłaszcza te w końcowej części), aby jak najszybciej ukończyć jego wypełnianie.

Należy podkreślić, że proces coachingowy odegrał nieocenioną rolę w autodiagnozie studentów i zrozumieniu przez nich poszczególnych umiejętności. Co więcej, największe wzrosty średnich po ukończeniu semestru odnotowano u studentów, którzy wzięli udział w coachingu i go ukończyli.

Chcielibyśmy zarekomendować na przyszłość, aby w diagnozie poziomu umiejętności u różnych studentów wziąć pod uwagę jakościowe metody badawcze. Takie podejście pozwoli na lepsze wyjaśnienie dostępnych danych ilościowych.

W przyszłości korzystne dla badaczy może się okazać przeprowadzenie wśród studentów tzw. oceny 360 stopni, aby nie opierać swoich wniosków wyłącznie na narzędziach opartych na autodiagnozie (jak ma to miejsce w przypadku filtra umiejętności).

Podsumowanie

Można stwierdzić, że filtr umiejętności może być wykorzystany do oceny studentów pod kątem umiejętności, krytycznego myślenia oraz rozwiązywania problemów, które uprzednio zostały włączone do ich programów nauczania. Ponadto, jak pokazano na wykresach, po przeprowadzeniu aktywności z projektu LELLE wzrósł poziom wszystkich badanych umiejętności. Warto wspomnieć, że możliwy jest jeszcze większy wzrost umiejętności (wchodzących w skład trzech kluczowych kompetencji), jeśli tylko studenci zdecydują się na udział w coachingu. Filtru umiejętności oraz opracowane procedury są idealnymi narzędziami,

2015-1-HU01-KA203-013619

aby uzupełnić luki kompetencyjne wśród naszych absolwentów i zintegrować trzy zestawy kluczowych kompetencji z istniejącymi programami nauczania w instytucjach szkolnictwa wyższego.